لە 11ەمین ساڵیادی جینۆسیادکردنی ئێزیدیەکان لەلایەن داعشەوە

دەوڵەتی ئیسلامی لە عێراق و سوریا ناسراو بە (داعش) قەزای شنگالی سەر بە پارێزگای نەینەوای لە ڕێکەوتی ٣ی ئابی ٢٠١٤داگیرکرد، لەگەڵ داگیرکردنی دەقەری شەنگالدا جینۆسایدکردنی ئێزیدیەکان دەستی پێکرد، ژنان و پیاوانی ئێزیدی بەدڕندانە ترین شێوە دەکوژران و کچان و ژنانیش لەلایەن چەکدارانی (داعشەوە) وەك كاڵایەك مامەڵەیان پێوە دەکراو بە کۆیلە کران.

لەم تاوانە نەگریسە بە پێی دوا ئامار ژمارەی گیانبەختکردووان 1512 کەس, بێسەرو شوێنان 1616 کەس, رزگاربوون 4131 کەسن کە کەی گشتیان 7259 کەسە, هەروەها 189337 کەسیش ئاوارە بوون, 29 کەس لە گۆڕە بەکۆمەڵەکان رزگاریان بوو, تا ئێستا 93 گۆڕی بە کۆمەڵی ئەم تاوانە هەڵدراوەتەوە, هەروەها 6417 کەس رفێنران لەوانە 3548 کەسیان مێینەو 2869 کەسیان نێرینە بوون, , 274 کەسیش لە رفێنراوەکان بە دەستی داعش کوژراون.

لەم یادە غەمگین و تاڵەدا کۆمەڵێك داواکاری دەخەینە ڕوو:

١- پێویستە ئەنجامی لێکۆڵینەوە لە کەیسی کەوتنی شەنگال بە ڕای گشتی ئاشکرا بکرێت و هەموو ئەو هێز و گروپە چەکدارانەی کە بەرپرس بوون لە پارێزگاریکردن لە ئاسایشی شەنگال لێپرسینەوەیان لەگەڵ بکرێت و دادگایی بکرێن.

٢- حکومەتی عێراقی قەرەبووی مادی و مەعنەوی قوربانیانی ئێزیدیەکان بکاتەوە.

٣- عێراق پەیماننامەی ڕۆما واژۆ بکات و بە زووترین کات پەیوەست بوونی خۆی بە دادگای تاوانی نێودەوڵەتیەوە رابگەیەنێت، بۆ ئەوەی دڵنەوایمان بداتە عێراقی ئەمڕۆ و ئایندە جیاوازە لە عێراقی پڕ لە تاوان و جینۆسایدی پێشوو.

٤- پەلە بکرێت لە پرۆسەی گەڕاندنەوەی ئاوارە ئێزیدیەکان بۆ شوێنەکانی خۆیان و هاوکاری مادی بکرێن بۆ ئاوەدانکردنەوەی شوێنەکانیان و دوبارە بونیادنانەوەی ماڵەکانیان.

٥- پەلە بکرێت لە هەڵدانەوەی ئەو گۆڕە بەکۆمەڵانەی کە چەکدارانی داعش ئێزیدیەکانیان تیایدا کۆمەڵکوژ کرد.

٦- کاربکرێت بۆ هێنانە ئارای سەقامگیری سیاسی لە شەنگال و ئەو

شوێنانەی کە بەدەست بوونی چەندین گروپی هێزی چەکدارەوە ژیانی تێدا پڕ نەهامەتی کراوە بۆ ژیانکردنی ئێزیدییەکان.

٧-ئاسایش و ئارامی دەروونی و کۆمەڵایەتی بۆ ئەو ژن و کچە ئێزیدیانە فەراهەم بکرێت، کە قوربانی دەستدرێژی سێکسی بوونە بەدەستی چەکدارانی داعشەوە, بە تایبەت ئەوانەی منداڵیان لێ بووە.

٧- ڕۆحی برایەتی و ئاشتەوای و پێکەوەژیان لە نێوان ئێزیدییەکان و پێکهاتە ئایینی و نەتەوایەتییەکانی دیکە بەهێز بکرێت .

8-پەلە بکرێت لە دۆزینەوەی ئەو ژن و منداڵانەی تا ئێستا چارەنووسیان نادیارە.

9-قەرەبووی مادی و مەعنەوی قوربانیان بکرێتەوە.

10-نابێت داعشە گیراوەکان لە نزیکی ناوچەکانی ئێزیدی نشین نیشتەجێبکرێن.

11- پاراستنی مەرکی ئێزیدایەتی لە ناوچە ئێزیدییەکان و ڕێگریکردن لە گۆڕینی دیمۆگرافیای ناوچەکانیان.

12- لە پەرلەمانی کوردستان کۆتای تایبەتیان بۆ دیاریبکرێت.

ڕێکخراوەکان:

-ڕێکخراوی کوردستان بۆ جینۆساید- kwg

-تۆڕی ڕێکخراوە کوردستانییەکان لە پەناو دادگای تاوانی نێودەوڵەتی — Koncicc

-تۆڕی ئایکان کوردستان ـــ IKN

-ڕێکخراوی قەدەغەکردنی چەکی کۆکوژ لە کوردستان ـــ OAWMD

-ڕێکخراوی هەڵمەتی دادپەروەری ـــ OJC

-ڕێکخراوی جیهانی بۆ چەکی کیمیاوی و بایۆلۆجی-www

-هەڵمەتی ژیان دژ بە ئیعدام لە کوردستان

-گۆڤاری تەبزاوە

-ڕۆژنامەی نگرە سەلمان

- ڕێکخراوی مانەوە بۆ پرسی شەهیدان و ئەنفالکراوان
  -کوردەساید ەچ-چاك کوردستان